

Když nebudeme létat?

Petr Ledvina

Brno, 10. října 2018

Cíl

- Ekoporadny jako zpětný zdroj a zpětná vazba pro střediska EVVO

EVVO (děti, mládež) \longleftrightarrow ekoporadna (dospělí)

Obsah

- Ekologická poradna Veronica: na co se lidé nejvíce ptají?
- Porovnání dotazů s průzkumy mínění věnovanými vztahu k ŽP
- Na co by se měli lidé nejvíce ptát a jaké by měli dostávat odpovědi?

3x Veronica

- Od 1986: časopis Veronica
- Od 1991 základní organizace ČSOP a ekologická poradna Veronica (Brno)
- Od 90. tých let Bílé Karpaty: Hostětín, 2006 pasivní dům v Hostětíně

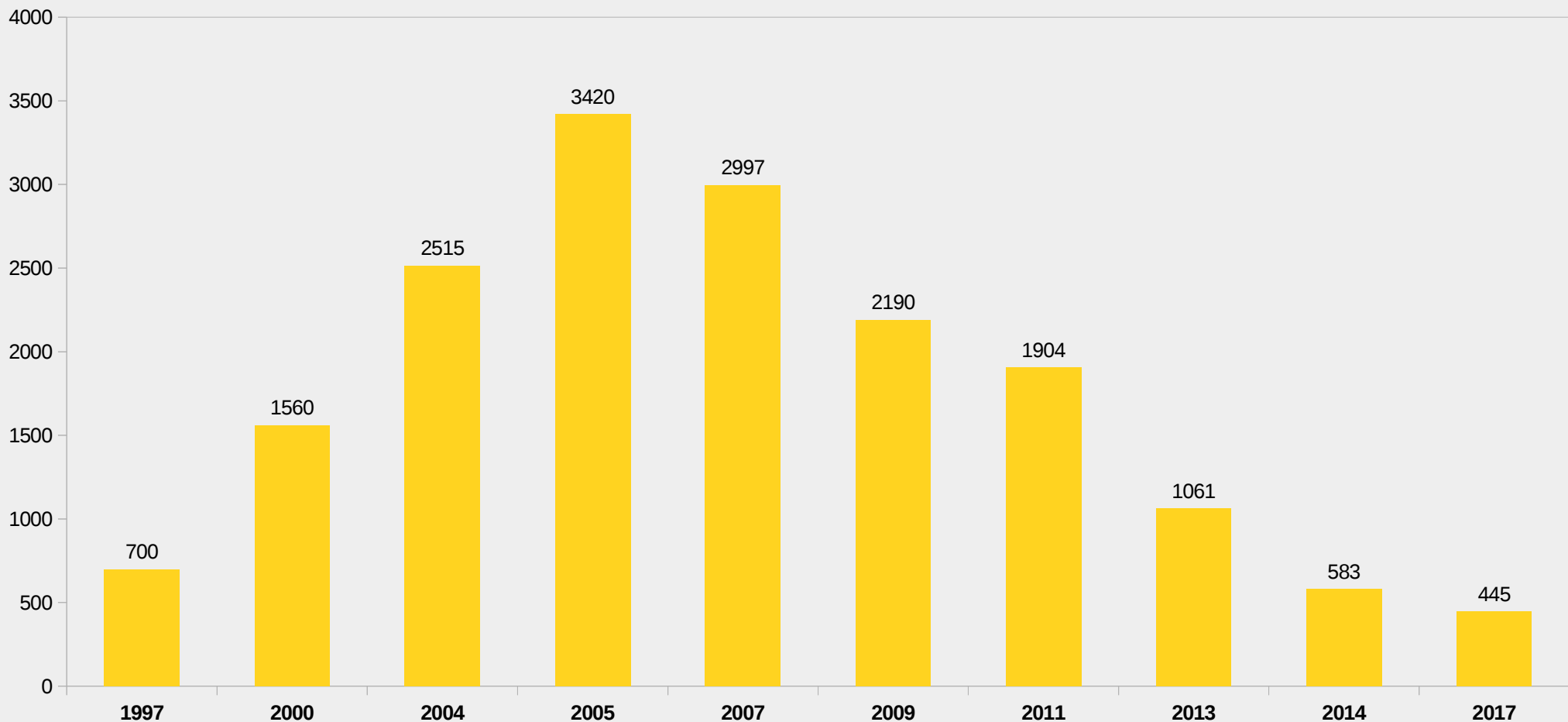
1. Analýza

1. Dotazy, dotazy a dotazy

- Ekologická poradna Veronica již 28. rok radí o životním prostředí.
- Od samého počátku eviduje veškeré své dotazy, počet odpovědí jde do desítek tisíc.
- Naše zaměření: všeobecné poradenství o životním prostředí

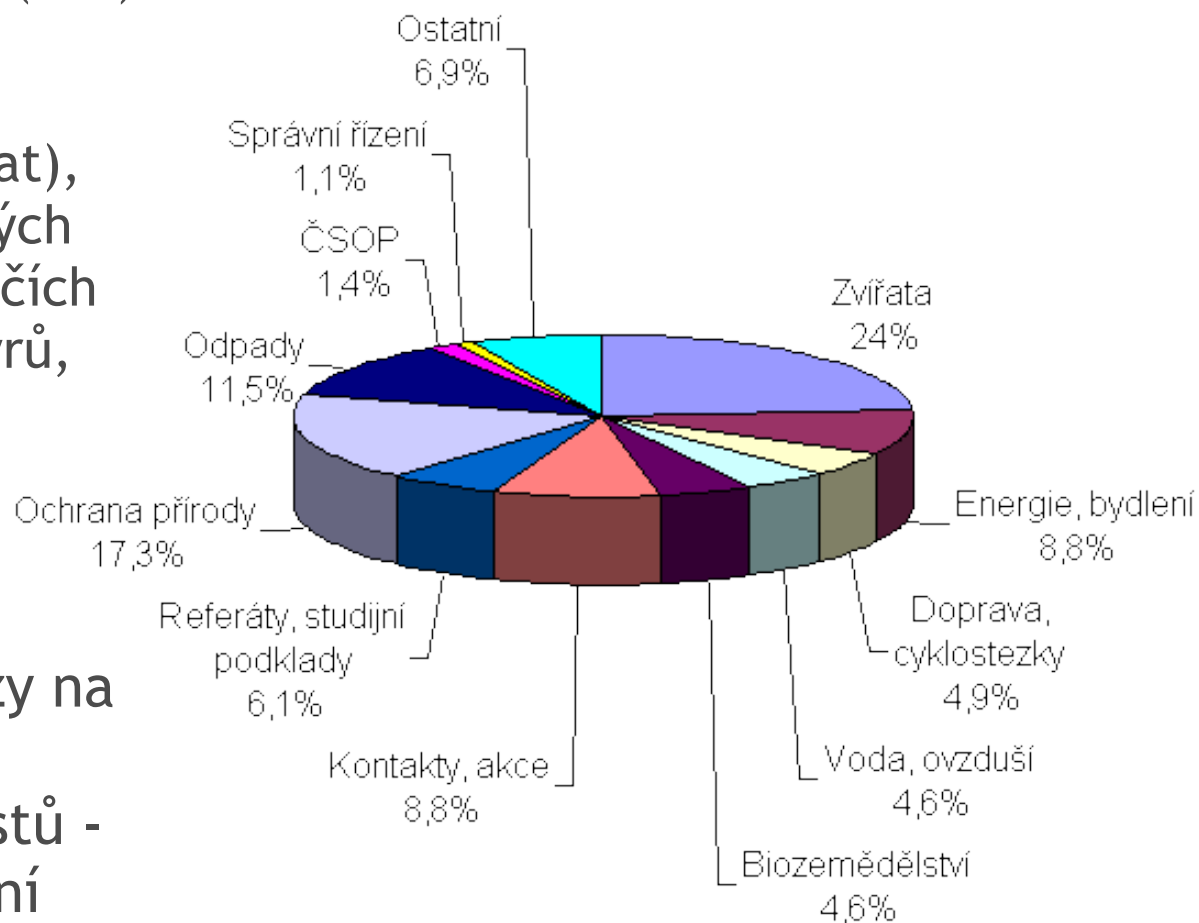
Ek. poradna Veronica: data

- „Princip“ poradenství: kvalitní evidence od počátku
- od 2008 evid. 16500 dotazů, (z toho 2600 Petr L.)

Rok 2000 - 1560 dotazů

- **Ochrana zvířat 24 % dotazů (375)**
domácí (přemnožené kočky, nalezená koťata, podezření na týrání psů a hospodářských zvířat), volně žijících (záchrana zraněných ptáků, návody na zhotovení ptačích budek a krmítek, nálezy netopýrů, ježků, ochrana obojživelníků)
- **ochrana přírody 17 % (270)**
Hlavně oprávněnost kácení brněnské zeleně
- **Odpady 11,5 % (180)** dotazy na existenci a provoz středisek odpadů, možnost třídění plastů - zejména PET lahví, rozmístění kontejnerů na sklo a textil, likvidace černých skládek, systém svozu odpadu aj.

Rok 2008

- 536× odpady, recyklace:
 - kam s biodepadem (20x), hliník (123x)
 - > sesbíráno 200 kg hliníku > konec roku 2008: sběr hliníku ve všech sběrných dvorech
 - 97× plast/PET; 68× kompost, kompostér; cca 50× Kam s...
- 412× voda, praní, čištění: 102x přehrada/sinice, 142x rozbor vody, ekopraní 20x; čištění odpad vod 2x; mýdl. ořech 9x
- 270× energie, stavitelství, klima (51x pasivní domy, 15x úspory, 16x využití slámy, OZE 6x, izolace/zatepl 20, klima/oteplování 0x)
- 148× zeleň, kácení: 100 kácení; chystají se pokácet strom v obci, jak zabránit
- 160× živočichové, zvířata (div. i domácí): 13 nalezený živočich co s ním; 12x holub, 11x jak se zbavit..., 13x co s nalezeným..., 16x budka ptačí/netopýři

Rok 2017

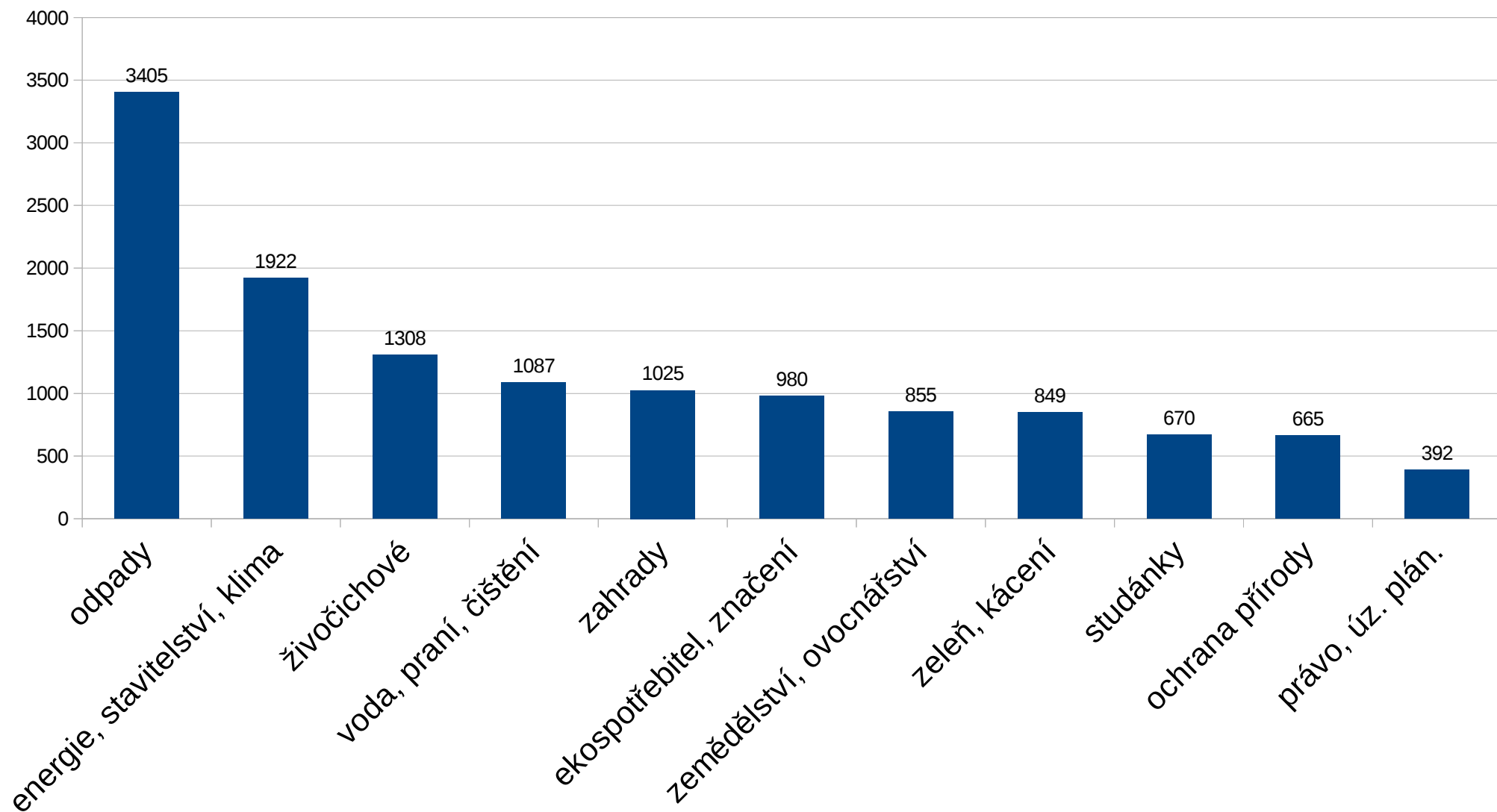
- 77× (17 %) odpady
 - 31x Kam se starým..., 11x kompostování, bioodpad; 10x hliník; 3x vermikompost (interiér)
- 72× zahrady
 - 15x „přírodní zahrada“ (obecně), 9x semínkovna,
- 54× domácnost, ekospotřebitel, značení
 - 20x „Jak koupit eko...“, 7x plasty, mikrovlákna, 3x „Je výrobek xxx eko“
- 51× živočichové
 - 9x „co je to...“, 9x ptáci, 3x netopýr, 3x „Co s...“, 3x nalezený xxx
- 41× studánky

Rok 2018: dotazy na konci září

- Sběr hliníku u nás v obchodě
- Lze kompostovat houby a vnitřnosti ryb
- Úprava biouhlu před zapracováním do půdy
- Co funguje na sklo na odehnání ptáků
- Je barva na zed' Dulux eko?
- Sběr PET víček v Praze, kam s nimi (zadarmo)
- Používání fukarů v Brně
- Usychající smrk cca 90 let starý, jde nějak pomoci
- Co s kunou (nebo plchem), jak je vypudit?
- Úprava rybníku v Kuřimi a pomoc žábám
- Kam v Brně s bioodpadem

Roky 2008-2018

- cca 16500 dotazů (od 2008 máme online inf. systém)

Roky 2008-2018

- 8992 návštěva
 - 3182 e-mail
 - 2861 telefon
 - 998 webový formulář
 - 244 hlášená návštěva
 - 133 schůzka, místní šetření
 - 61 jiná el. komunikace
 - 6 dopis
- Rok 2008
 - 1717 (63 %) návštěva
 - 502 (19 %) telefon
 - 427 (16 %) e-mail
 - 57 (2%) hlášená návštěva
 - Rok 2017
 - 160 (36 %) webový formulář
 - 123 (28 %) návštěva
 - 97 (22 %) telefon
 - 60 (13 %) e-mail
 - 5 (1%) jiná el. komunikace (př. soc. sit')

Roky 2008-2018

Typ poradenství

- 14 885 (90 %) poskytnutí informace
- 1011 (6 %) zprostředkování
- 438 (3 %) analýza, posudek
- 80 (0,5 %) tzv. management na dobu určitou
- 63 (0,4 %) procesní poradenství

„Přijel internet“ (opáčko z loňska)

- od 2008 do října 2018:
7,1 miliónů zobrazení stránek, úvodní stránka poradny 58 tisíc zobrazení
- nejnavštěvovanější „poradenské stránky“:
 - Databáze slaměných domů: 103 tisíc zobrazení
 - Ekomapa: 68 tisíc
- Dotazy
 - Dotaz: Kde koupit žížaly do kompostéru? 43 tisíc
 - Jaký je rozdíl mezi sodami? 35 tisíc
 - Dotaz: Jak vypudit plchy? 30 tisíc
 - Dotaz: Zlepšení kastlových oken 24 tisíc
 - Dotaz: Jak třídit hliníkové obaly 25,5 tisíc

2. Srovnání

Komplexní studie

Jan Krajhanzl, Tomáš Chabada, Renata Svobodová

Vztah české veřejnosti k přírodě a životnímu prostředí

Reprezentativní studie veřejného mínění

Masarykova univerzita

- Krajhanzl a kol.: *Vztah české veřejnosti k přírodě a životnímu prostředí. Reprezentativní studie veřejného mínění.* Masarykova univerzita, 2018
-
- řešerše výzkumů
- vlastní výzkum (listopad 2017)

www.veronica.cz

veronica
EKOLOGICKÝ INSTITUT

Výzkum: co dělá veřejnost

- Co Češi dělají ve svých domácnostech, při nakupování a cestování pro ochranu ŽP
 - třídí odpad 91,0 %,
 - snižují svou spotřebu vody 80,5 %
 - pijí vodu z kohoutku 79,2 %
 - snižují spotřebu energie 77,2 %
 - opravují věci 60,5 %
- „Češi se zapojují především do takového proenvironmentálního chování, které přináší ekonomickou úsporu jejich domácnostem.“ (Kraj. 2018, str. 182)

Proenviromentální chování

- Co lidi motivuje k OŽP, co motivuje k aktivitě
 - plýtvání energií, vodou či jinými přírodními zdroji (80,8%),
 - odpady (77,2 %)
 - znečištění ovzduší (59,6 %) a vod (58,7 %)
 - škodlivé látky v prostředí (53,1 %)
- *Když se člověk rozhoduje s ohledem na ŽP, znamená to, že se záměrně uskromní, dělá něco navíc, něco nedělá nebo si za něco připlatí.* Kraj. 2018, str. 184-185
- Pozor: někdy/často lze i na „eko řešeních“ vydělat (úspora)

3. Naše přání

Zásadní problémy x když všichni uděláme málo

- Koncept planetárních mezí: Stockholmský ústav pro výzkum odolnosti (Stockholm Resilience Centre)
- Zásadní problémy (vesměs i v ČR)
 - globální klimatický rozvrat
 - ztráta biodiverzity
 - cyklus fosforu, cyklus dusíku
 - používání pitné vody
 - zastavování půdy
 - zvyšování kyselosti moří
 - *chemická kontaminace*
- Jiní:
 - glob. oteplování
 - znečištění (vzduch, voda, půda)
 - odlesnění
 - nedostatek vody
 - ztráta biodiverzity
 - eroze a degrad. půdy

Poradna 2008-2018: malý zájem o

Klíčová slova

- ovzduší, vzduch: 56×
- Klima, globální oteplování: 42×
- Doprava/dopravní: 36×
- Chemické, chemikálie: 39×
- létání, letadlo: 4×
- Dovolená: 2×
- Biodiverzita: 15×
- Maso 15× (z toho 15× biomaso, 0× „nemaso“, 0× málo masa)
- vegetariánství: 10×

Kdo to může zlepšit?

- Všichni: EVVO, poradny, aktivistické „kampaně“ - happeningy, příklady z ciziny, tlak ze shora (EU, stát), města a obce (opravdu chytrá nejen „chytrá“= „smart“),